

อหัตถ์การละเมิดสิทธิเด็ก ในการชุมนุมและการแสดงออก
ในช่วงปี 2563-2565 ประจำเดือน มกราคม 2565

- **การจับกุม/ดำเนินคดี**

ในเดือนมกราคม 2565 มีการชุมนุมเกิดขึ้นทั่วประเทศอย่างน้อย 99 ครั้ง ภาพรวมสถานการณ์ยังคงเป็นการออกหมายเรียกเพื่อแจ้งข้อกล่าวหาย้อนหลังต่อผู้ชุมนุม ทำให้ในเดือนนี้ มีเด็กถูกดำเนินคดีเพิ่มจากเดือนธันวาคม อย่างน้อย 1 ราย (นับเฉพาะเด็กที่ไม่เคยโดนคดีมาก่อน) และมีเยาวชนอย่างน้อย 1 ราย ถูกคุกคามจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ

- **การดำเนินคดีในเดือนมกราคม 2565**

- 3 ม.ค. 2565 เยาวชนอายุ 15 ปี ถูกจับกุมตามหมายจับ จากเหตุถูกกล่าวหาว่าขวางป่าของแจ้งใส่รดสายตรวจ และเผาธำรวจบริเวณวงเวียนอนุสาวรีย์ชัยฯ หลังเวลาเคอร์ฟิว เหตุวันที่ 29 ก.ย. 2564
- 12 ม.ค. 2565 เยาวชนอายุ 18 ปี ถูกอัยการฟ้องข้อหา ม.112 เพิ่ม จากการขึ้นปราศรัยในการชุมนุม #คนนททำชนเผด็จการบริเวณทำน่านทบุรี เมื่อวันที่ 10 ก.ย. 2563 ทั้งที่ตอนแรกแจ้งเพียงข้อหา ม.116 เท่านั้น ทำให้เยาวชนรายนี้โดนฟ้องด้วย ม.112 3 คดี และ ม.116 1 คดี รวมเป็น 4 คดี

- **ไม่ได้รับการประกันตัว/ประกันตัวภายหลัง**

ในเดือนนี้มีเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้รับการประกันตัว 1 ราย ได้แก่

- เยาวชนชายอายุ 16 ปี ยังไม่ได้รับการประกันตัวจากการถูกควบคุมตัวตั้งแต่วันที่ 25 กันยายน 2564 รวม 130 วัน (นับถึงวันที่ 31 มกราคม 2565) เป็นการคุมขังระหว่างพิจารณาคดี

- **ได้รับบาดเจ็บจากการร่วมชุมนุมและการคุกคาม**

ไม่มีเด็กที่ได้รับบาดเจ็บจากการสลายการชุมนุมและจับกุม แต่มีนักกิจกรรมเยาวชน อายุ 17 ปี 1 ราย ถูกคุกคามจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ เขาถูกตำรวจท้องที่เรียกให้ไปพบ เพื่อให้ยืนยันว่า วันที่ 5 ม.ค. จะไม่ทำกิจกรรมใดๆ ขณะขบวนเสด็จของพระเทพฯ ผ่าน ทั้งนี้ เขาเปิดเผยว่าถูกตำรวจเฝ้าติดตามมาแล้ว 2-3 วัน

- **การละเมิดสิทธิเด็กระหว่างการจับกุมและหลังการจับกุม**

วันที่ 3 ม.ค. 2565 เยาวชน 1 ราย อายุ 15 ปี ถูกจับกุมตามหมายจับที่บ้านพัก และถูกพาตัวไปที่สถานีตำรวจพญาไท โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจกีดกันไม่ให้ทนายกับมารดาเข้าร่วมการสอบสวนด้วย อ้างว่ากำลังทำบันทึกจับกุม ทนายได้ยื่นคำร้องคัดค้านการตรวจจับมิชอบในชั้นตรวจสอบการจับกุมที่ศาลเยาวชน โดยศาลได้รับไว้ในสำนวน และอนุญาตประกันตัวโดยไม่ต้องวางหลักประกัน

- **ภาพรวมสถานการณ์ตั้งแต่เริ่มดำเนินคดีเด็ก ในปี 2563 ถึง ปัจจุบัน**

ตั้งแต่เริ่มมีการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนในช่วงปี 2563 ถึงมกราคม 2565 เด็กถูกดำเนินคดีไปแล้วอย่างน้อย 273 คน ใน 191 คดี โดยแบ่งตามข้อกล่าวหา ดังนี้

- ข้อหาฝ่าฝืน พ.ร.ก.ฉุกเฉิน จำนวน 291 คดี
- ข้อกล่าวหาหมิ่นกษัตริย์ 14 คน จำนวน 24 คดี แบ่งเป็น ประชาชนทั่วไปเป็นผู้กล่าวหา 8 คดี และเจ้าหน้าที่รัฐเป็นผู้กล่าวหา 16 คดี
- ข้อกล่าวหา ต่อผู้ขัดขวางฯ โดยมีอาวุธ /ร่วมกัน ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 140 จำนวน 61 คดี
- ข้อกล่าวหาหมิ่นสมเด็จพระสังฆราช ใช้กำลังประทุษร้าย ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 215 จำนวน 158 คดี
- ข้อกล่าวหาไม่เลิกตามคำสั่งเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 216 จำนวน 91 คดี

- ข้อกล่าวหาทำร้ายร่างกายตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 296 ประกอบมาตรา 289 จำนวน 18 คดี
- ข้อกล่าวหา ทำให้เสียทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 358 จำนวน 32 คดี
- ข้อกล่าวหา กีดขวางทางสาธารณะตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 385 จำนวน 15 คดี
- ข้อกล่าวหากระทำความผิดฐานฝ่าฝืน พ.ร.บ.โรคติดต่อ จำนวน 36 คดี
- เด็กอย่างน้อย 10 คนถูกตั้งข้อกล่าวหาวางเพลิงเผาทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 217
- เด็กอย่างน้อย 21 คนถูกตั้งข้อกล่าวหา มีวัตถุระเบิดไว้ในครอบครอง
- เด็กอย่างน้อย 2 คนถูกตั้งข้อหาพกพาอาวุธมีดไปในที่สาธารณะโดยไม่มีเหตุอันควร